

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 94.

14. Sierpnia 1822.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Jego C. K. Mość najwyższą uchwałą Swoją z d. 22. Lipca r. b. raczył młodsze Rady Galicyjskiego Sądu Appellacyjnego, uwolnione przez przeniesienie Rady Appellacyjnego Jana Rösslera do Appellacyjnego Sądu w Czechach, poruczyć najchętniej Piotrowi de Rath, Rady przy Sądzie Szlacheckim w Stanisławowie.

Okólnik

C. K. Rządu krajowego.

Sprostowanie treści §tu 163 Części Iszey Rozdziału 3go nakładu urzędowego Księgi powszechnych ustaw cywilnych.

Ponieważ w §. 163 Części, Iszey Rozdziału 3go nakładu urzędowego Księgi powszechnych ustaw cywilnych omyłka druku zaszła, że tamże przeciąg czasu od obcowania aż do rozwiązania, na siedem zamiast sześciu miesięcy położony jest, a gdy z pomiędzy Władz takie znajdować się mogą, które sprostowania w tej mierze w urzędowym zbiorze ustaw sądowniczych z roku 1811 przy końcu strony 233 w uwadze uczynionego, nie dostrzegli; przeto ze strony C. K. najwyższej Władzy sprawiedliwości, wysokim dekretem z dnia 5. Kwietnia r. b. do liczby 1923/173 zapadłym oświadczone zostało, że treść wyżej wspomnianego paragrafu Księgi ustaw cywilnych w następujący sposób opiewać ma:

»Komu dowiedziono będzie w sposobie, iaki ustawa, co do porządku sądowego wydana przepisuie, iż ón z matką dziecięcia obcował, a to nie mniey, iak na sześć, a nie więcéy, iak na dziesięć miesięcy przed siey rozwiązaniem (złączeniem), lub kto do tego obcowania, choćby tylko zasądownie przyznał się, przeciw temu jest domniemanie, że ón jest oycem dziecięcia.«

Które to sprostowanie w skutku odezwy młodszo - krajowego C. K. Sądu Appellacyjnego dnia 28go zeszłego miesiąca do liczby

6792 uczynioney, do powszechney podaie się wiadomości:

We Lwowie d. 18. Czerwca 1822.
(Podpisy).

Z Wiednia dnia 2. Sierpnia. — Gazeta Wiedeńska z dnia tegoż umieściła następujące

Uwiedomienie:

Podczas dwudziestego czwartego losowania dawnego w papierach procenta niosącego długi Stanu, stosownie do najwyższego Patentu z d. 21. Marca 1818 na d. 1. Sierpnia przedsięwziętego, wyciągnięto rząd Nru. 241.

Rząd ten zawiera Obligacyie Kamery nadwornej 5 procentowe, mianowicie:

Nr. 80220 z 10tą)	częściami
— 80808 z 8tą)	Summy
— 81094 z dwóma piątami)	kapitałuey.
— 81176 włącznie do Nr. 81258 z całkowi-		stemi kapitałami, daley Nr. 81260 z 3cią czę-
		ścią summy kapitałuey w ilości kapitałuey 1 mi-
		liona 4633 ZR. 55 kr. od ktorey procenta pod-
		ług stopy znizoney wynoszą 25115 ZR. 49
		6/8 kr.

Kurs Wiedeński z dnia 2go Sierpnia: Obligacyie długi Stanu 5 procentowe w M. R. 797/8 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. R. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. R. — — — — — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR. w M. R. — — — — — Kurs na Augsburg za 100 Kur. 69 1/4 Usz. — Moneta konwencyjna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, iedna po 789 1/5 M. R.

Wiadomości zagraniczne.

Portugalia i Brazylia.

Z Lizbony d. 7. Lipca. — Stany rozprawiły o Brazylijskich okolicznościach. Po uporczywych sporach uradzono 64 głosami przeciw 45, ażeby Następcą Tronu dopóty pozostał w Brazylji, dopóki powszechnie ogłoszonym nie będzie akt dodatkowy, względem którego w czasie niniejszym umawiają się Sta-

ny. Z resztą sądzą wszyscy dosyć powszechnie, że wkrótce nastąpi rozdzielenie Brazylji od matki oyczyzny i powątpiewają, ażeby ten wypadek mógł być przeszkodzony środkami niniejszego naradzenia się.

Podług wiadomości z Pernambuko i z Bahii, mieszkańcy tameczni nie chcą dłużej znosić przytomności wojsk Europejskich w tych obiedwóch prowincyach i postanowili zmusić ich do powrotu do Europy.

Hiszpania.

Z Madrytu d. 13. Lipca. — Z rozkazu Króla wkrótce rozpocznie się sprawa przeciwko 4 batalionom gwardyi, które d. 1. b. m. wyszły do Prado, a dnia 7. uderzyły na Madryt. Oświadczył oraz Monarcha zadowolenie swoje osadzie, milicyi i władzom cywilnym za ich postępowanie d. 7. b. m.

Dnia 9. b. m. otworzono znowu sklepy kupieckie, i handel idzie swoim trybem. Z pobliskich wsi sprowadzają tu pojedynczych żołnierzy z gwardyi.

Dnia 8. b. m. na zalecenie władz, wzięto w rekwizycyą wszystkie konie dla sprzątnienia poległych żołnierzy z gwardyi i milicyi, podczas rzezi na ulicach. Konstytucyoniści liczą z swojej strony 58 zabitych, a 130 ranionych. Z gwardyi zginęło 311 ludzi, 586 zostało ranionemi, a 830 wzięto w niewolę. Ostatnich zamknięto w koszarach dawniejszej gwardyi przybochny.

Dnia 9. b. m. rano Jenerał Riego udał się do Muncypalności, i oddał iey srebrny medal, wybity d. 1. Stycznia 1820 w Kadyxie na pamiątkę przywróconey Konstytucyi, prosząc, aby go przyjęta jako dowód wdzięczności za ważne przysługi, które poprzedzającego dnia uczyniła dla Konstytucyi i oyczyzny. Stał potem na ganku i miał mowę do licznie zebranego ludu. Prosił, aby zaniechano okrzyku: Niech żyje Riego! który był pretekstem do rozruchów, i aby natomiast wołano: Niech żyje Konstytucya! Dodał, iż ponowił przysięgę wierności Królowi, i przyrzekł mu użyć całego swego wpływu w narodzie, na to, aby rozterki ustały; radził nakoniec, aby odtąd nie śpiewano pieśni *Tragala*. — Tegoż dnia Muncypalność wydała obwieszczenie podobne do dawniejszego, z wezwaniem, aby wydawano okrzyki: Niech żyje naród! Niech żyje Król konstytucyynny!

W d. 7. b. m. Monarcha z rodziną swoją był krótki czas w niebezpieczeństwie; ocalił go pułk Don Carlos. Przeszło 20 Officerów gwardyi wzięto w niewolę, i (jak słychać) mają

bydź rozstrzelani. Zachodzi ieszcze wątpliwość, czyli Xiążę Infantado uciekł.

Rozpoczęła się już sprawa Pułkownika Mon, który twierdzi, iż odebrał ustny rozkaz, aby koniecznie opanował Madryt; lecz nie wymienia tego, kto mu go dał.

Odebrano tu wiadomości z Andalazyi. Dnia 7. b. m. zaszło także powstanie w Kordowie. Pułk karabinierów z częścią mieszkańców wziął się do broni. Stał przy Adamarcie 2 mile od Montoro; dwa pułki piechoty i jeden jazdy, uderzyły na niego i rozproszyły. Przyprawdzono już wielu jeńców. Pułkownik Chason stanął w 500 koni przy Puerto-Lano, dla przecięcia mu odwrotu.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Z Londynu d. 20. Lipca. — Ministrowie odprawili wczoraj radę gabinetową w wydziale interesów zagranicznych.

W Izbie Niższej przeczytano trzeci raz bil względem cudzoziemców.

Francyia.

Z Paryża d. 19. Lipca. — Wczoraj przedwodniczył Król Jmć naradzie Ministrów w St. Cloud, a potem pracował z Ministrem interesów zagranicznych i woyny.

Hrabia Blacas, Poseł nasz w Rzymie, prosił o uwolnienie od urzędu. Następcą jego będzie zapewne Xiążę Laval, były Poseł przy Dworze Hiszpańskim.

W dniach 17., 18. i 19. b. m. w Izbie Deputowanych odbywały się dalsze obrady względem budżetu. Pierwszego dnia przyjęto podobnie dalsze 3 artykuły, a trzeciego dnia 12 artykułów względem pensy. Pan Etienne radził zmniejszyć płacę Ministra sprawiedliwości z 150,000 franków na 100,000, Pan Robin Scevola na 120,000 franków. Minister sprawiedliwości szydersko im się za to pokłonił.

Buletyn z Lois umieścił już teraz Rólewskie rozporządzenie, na mocy którego młodzie ludzie z klasy wieku r. 1821 mający wysokości 1 *metre* i 7 o 6 *millimetrów* aż do końca Września zostali powołani do służby.

W Izbie zaskarżeń Paryżkiego Sądu rozpoczęły się d. 19. Lipca obrady względem spisku Roszelskiego. Proces tyczący się Belfortskiego przysiężenia rozpoczął się d. 22. Lipca w Kolmarze.

Potwierdzono wspomniane ostatnią razą zlecenie Władzy rządowej, ażeby proces przeciw Bertonowi i jego 55 współwinnym dla istoty

nego podeyrzenia nie odbywał się w Sądzie (*Assis*) obudwóch Sevres. Władza na tém zasadzała swój wniosek, że sprzysiężenie obywateli wzięło wszystkie główne miejsca tego Departamentu; że z 56 oskarżonych mieszkało w tymże Departamencie 41 osób, z 36 podeyrzanych 22, zaś między temi znajdowali się urzędnicy, 3 Doktorów i wielu bogatych posiadaczy dóbr; i że były Jenerał Berton sam wyznał nakoniec, jako największą część oskarżonych należała do tajemnego związku rycerzów wolności czyli Węglarzy i że ten związek w Departamencie obudwóch Sevres najmocnię się rozszerzył, przeto obawiać się należy czynnie wpływać także do owego związku członkowie przysięgli. Sąd kassacyjny uznając ten wniosek gruntownym przeniosł ow proces z Niort do Sądu (*Assis*) w Poitiers. Niektóre dzienniki donoszą iż wielu przysięgłych z Poitiers kazało ubezpieczyć swoje domy.

Goniec Francuzki zrobił to ostrzeżenie podług Monitora: Karon i Rogier uwięzionymi zostali z powodu sprzysiężenia się przeciw bezpieczeństwu kraju; teraz zaś to zaskarżenie raptownie podpadło zmianę, ponieważ artykuł pewny w Dzienniku Wyzszego Renu donosi, że wspomniane osoby stawiono przed Sądem woijnym za przewinięcie fałszywego werbunku (*pour crim d'embauchage*) i że dla wprowadzenia processu odiechał już do Kolmaru Kapitan raportujący.

Szpital w Perthuis zawsze napełniony jest w czasie niniejszym Hiszpańskimi wychodcami. Codziennie żądają nowi przybysze, ażeby ich przyjąć do tego szpitalu. Całe rodziny wychodzą, kupcy, posiadacze dóbr, dachowni. Dnia 11. Lipca o 5 godzinie z rana opuściło ten szpital 63 osob, które aż do owego czasu odbywały tamże kwarantannę, a o 3 godzinie po południu przybyło znowu 80 nowych osob, z których częstokroć dwie na iedném łożu sypiały, ażeby tylko znaleźć przytułek.

W domu widowisk w Toulouzie, który już po kilkakrotnie był miejscem burzliwych wypadków, zdarzyło się podobne także d. 15. Lipca. Był to dzień Śgo Henryka. Dawano: »Zbiega« i »Króla i związek.« Po skonczeniu pierwszey sztuki przerywaney pukaniem i sykaniem śpiewano kantatę ściągającą się do tego Święta. Część jedna parteru zastyszawszy w pierwszemy zwrotce znajdujący się słowo: »wolność«, zaczęła tak dalece kłaść w ręce, że nie można było zrozumieć dal-

szego tekstu kantaty. Żołnierze weszli do sali. Uwięziono czterech młodych ludzi, trzech kupcyków i iednego ucznia. Te policyjne środki nie mogły wszelako utłumić zgietku w drugięy sztuce. Wszystkie dwuznaczności przyymowano z żywym oklaskiem lub z niechęcią, przez które wydawano się z różnemi mniemaniem. Podczas okrzyku: Niech żyje Król! słyszano ieszcze inny okrzyk; »Niech żyje Konstytucyja! Niech żyje Król Konstytucyyny!« a gwizdanie mieszało się w ten rozmaity zgietk. Wszelako po skończonym widowisku rozeszli się wszyscy spokojnie, a wrzawa ta nie miała dalszych skutków.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 6. Sierpnia. — Wypis z Protokołu Sekretaryjatu Stanu Królestwa Polskiego:

»Z Bożey Łaski My Alexander I. i t. d. Na rapport Namiestnika Naszego, iż Rada Obywatelska Woiewództwa Kaliskiego, opierając się na artykule 12 Uchwały tegoż Namiestnika z d. 15. Maia 1816, osądziła się bydź upoważnioną do uzupełnienia liczby swych członków i do wezwania na zastępców w grono swe, tychże samych osob, których wybór przez Senat unieważnionym został, bez względu na wydane ię polecenie, aby się od kroku takiego wstrzymać;«

»Zważywszy, iż rzeczony artykuł 12, nie nadaie Radom Woiewódzkim prawa przybierania sobie zastępców tylko na przypadek niebytności którego z Członków, w ciągu ich urzędowania, gdyż nie może bydź mowa o wakansie, lub o zastępstwie w urzędzie, który ieszcze prawnie obsadzonym nie był;«

»Zważywszy nad to, iż przystępując do nominacyi rzeczoney, mimo zakazu Władzy, Rada Woiewództwa Kaliskiego uchybiła postuszeństwu, iakie winna Rządowi, zamiast postąpienia drogą prawną, która ię była otwarta, iezeli sądziła mieć powód uzalania się przeciw iakiemuholwiek bądź uwłaczaniu praw ię;«

»Zważywszy nakoniec, iż przez takowe mylne tłumaczenie i przez tę samowolną nominacyą, Rada wspomniona nie usprawiedliwiła, iakby powinna, zaufania swych współobywateli; uchybiła bowiem przeciw najsroższemu swym attrybucyjom czuwania nad zachowaniem i ściśtem wykonywaniem praw;

»Chcąc na przyszłość zapobiedz wszelkim podobnego rodzaju nadużyciom:«

»Postanowiliśmy i stanowimy, co następuje: »Artykuł 1. Rada Obywatelska Woiewództwa Kaliskiego zostaje rozwiązana.«

»Art. 2. Wszystkie czynności téżże Rady stawszy się nieprawnymi przez sam czyn nominacyi wspomnionéy, za żadne i za nie byłe uważane byćz mają.»

»Art. 3. Czas nowego wyboru Członków Rady Woiewództwa Kaliskiego późniéy i za Naszym rozkazem oznaczony będzie.»

»Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policji Królestwa Naszego Polskiego zalecamy.»

»Dan. w Petersburgu dnia 11. (23go) Lipca 1822 r.»

(podp.) »Alexander.«

(Podpisy).

R o s s y i a.

Ciąg dalszy Ukazu Imperatorskiego o wolnym porcie miasta Odessy, przerwane go w Numerze przeszłym gazety naszej:

»3) Od wszystkich zagranicznych towarów, do Odessy przywożonych, a podług taryffy opłacie poszliny uległych, choćby te na użycie w Odessie były przeznaczone, lub też do innych miejsc Państwa, zamiast odmienionéy konsumpcyjnéy poszliny, podług nowéy taryffy ustanowionéy; od zaprzeczonych nową taryffą do innych miejsc Państwa towarów, brać iedną piątą część zupełnéy poszliny, ustanowionéy taryffą 1819 roku: pobór ten przeznaczycь właściciwie na wypadki miasta, wkładając na miasto obowiązek utrzymania w należyty m porządku nowo wybudować się mającego magazynu, rowu, wału, rogatek, domów dla zastawy i strażników na granicy portu wolnego, w codziennéy regularności.»

»4) Na osnowie ustaw kwarantanny, artykułu 35, 36 i 43, kwarantanna Odeska obowiązana żądać od szyprów rejestru przywiezionych towarów i rzeczy; w przypadku, żeby szyper nie był w stanie podać takiego rejestru, ma byćz ten rejestr sporządzony na kwarantannie podług iego wskazania; podług brzmienia zaś artykułu 191, kwarantanna obowiązana udzielać tamożni szczegółowe wiadomości i rejestra wszystkich przywiezionych towarów, podlegających i niepodlegających zarazie.»

»5) Dla rzetelnego przez miasto pobierania wspomnionéy poszliny, pozwolić iemu mieć ze swoiey strony przy tamożni i kwarantannie Odeskiej po dwóch Deputatów, przez zgromadzenie miejskie wybieranych na każdy rok, z licz-

by mieszkańców, szczególniejszego zaufania godnych, których utwierdzać na ten obowiązek ma Nowo-Rossyyski Jenerał Gubernator.»

»6) Wszystkie wprowadzane do Odessy zagraniczne towary powinny z kwarantanny przechodzić pod zawiadowanie Odeskiej tamożni, ulegając wszelkim tamożennym porządkom; po opłaceniu zaś w trzech powyższych punktach naznaczonéy poszliny, oddawać je właścicielom dla złożenia ich, we własnych lub też najełych pojedynczych składach.»

»7) Zagraniczne towary, za które właściciele nie opłacili w 3 powyższych punktach naznaczonéy poszliny, składać w magazynie wolnego portu pod zawiadowaniem Odeskiej tamożni, aż nim poszlin za nie nie opłaca; od towarów zaś, od których takie poszliny opłacone, również i od tych, których wprowadzenie do Państwa dozwolone, przy wywożeniu ich za kres wolnego portu, pobierać pozostała cztery piątéy części poszliny.»

»8) Przywóz do portu Odessy zakazanych taryffą 1822 roku towarów, dozwolnić jedynie dla potrzeby w samem mieście, lub też dla złożenia w magazynie wolnego portu, aby na powrót na morze poszły, co powinno się odbywać pod najszybszym dozorem tamożni i kwarantanny; przewozu zaś ich za granicę wolnego portu do innych miejsc Państwa nuy surowiey zakazać, a czujna ostrożność nadniestanném przestrzeganiem tego prawidła wkładać się na tamożnią i miejscowe zwierzchności pod niechybną z ich strony odpowiedzialności. Razem z tém zakazać zupełnie przywozu do Odessy, stosownie do ukazu z d. 26. Maja 1822, również żelaznych, stalowych i żelaznych surowcowych towarów, których przywóz do Państwa zakazany taryffą 1822 roku. Podobnymże sposobem, stosownie do umowy dla utrzymania poborów trunkowych w mieście Odessie, zabronić wprowadzania wszelkich wódek zbożowych, wódek zbożowych dubełtowych, także cukrowych i ze specyjami, likierów winnych, rumu i janiweru, czyli wódek iadłowcowéy.»

»9) Towary, przeznaczone do przewozu z obrębu wolnego portu do innych miejsc Państwa powinny byćz obławione na Odeskiej tamożni i opłacić zupełną podług taryffy poszlinne, z potrącaniem iednéy piątéy części, na rzecz miasta pobieranéy.»

(Dokończenie nastąpi.)